

UN DIRIGINTE EFICIENT

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educational se impune tot mai pregnant ca, profesorii în general și dirigințele în mod special să se raporteze la cei educați, să stabilească relații de cooperare cu părinții lor și cu alți factori interesați din societate. Astfel, rolul dirigințelui nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare contact relational cu elevii și familiile acestora (desfășurând o muncă de dezvoltare, de conducere și îndrumare). Profesorul/ dirigințele are, deci, o poziție specială, unică, deoarece lucrează cu individualități psihice umane, aflate în prim proces de formare, de unde derivă necesitatea unei maxime responsabilități în ceea ce privește comportamentul și intervențiile sale educative.

În spiritul acestei noi tendințe, am încercat să abordez această problemă pe dimensiuni concrete. Astfel, am elaborat și aplicat un chestionar referitor la imaginea dirigințelui din perspectiva elevului de liceu. Din interpretarea datelor obținute, am construit un portret al dirigințelui ideal, care poate fi descris astfel: un om înțelegător, atent, calm și cu simțul umorului. O altă concluzie a acestei cercetări se referă la faptul că majoritatea elevilor chestionați despre responsabilitățile unui dirigințe reduc rolul acestuia la activitatea de motivare a absentelor și la sprijinul acordat lor în rezolvarea unor probleme.

Aceste idei ar putea fi un punct de pornire în îmbunătățirea activității dirigințelui și pentru sensibilizarea elevilor privind complexitatea rolurilor educative ale acestuia.

În procesul de proiectare, organizare și conducere a activității educationale, un rol deosebit de important îl au relațiile dirigințe – elev și dirigințe – familie. Relațiile educationale nu se desfășoară într-un cadru educational stabil și inert, ci într-unul dinamic și în permanentă schimbare. Astfel, dirigințele trebuie să cultive o atitudine activă, interesată din partea elevilor și să contribuie la formarea, menținerea coeziunii grupului și la crearea unui climat stimulant pentru desfășurarea activităților educative. O consecință a modului în care se manifestă aceste relații ar fi reacțiile elevilor la sarcinile trasate de dirigințe.

Problemei relațiilor dintre diriginți și familie i s-a acordat în ultimul timp o atenție și o importanță tot mai mare, binemeritată. O relație eficientă dirigințe-părinte presupune, printre altele, o ascultare activă, implicarea familiei în acțiunile extrascolare ale clasei, informări reciproce cu privire la evoluția elevului, cultivarea și practicarea toleranței față de un punct de vedere diferit.

ÎN RELATIA CU ELEVII

- În relația cu elevii este bine ca un dirigințe să aibă în vedere următoarele aspecte:
- ține cont de particularitățile de vârstă ale elevilor săi, având în vedere faptul că adolescentul manifestă o serie de atitudini contradictorii, da dovadă de o mare instabilitate emoțională, este foarte influențabil de către cei din grupul în care se integrează și este sensibil la tot ceea ce se petrece în jurul său, mai ales în familie. Este perioada în care unii tineri tind să devină hiperindependenți, ceea ce-i poate aduce în conflict atât cu școala, cât și cu familia;
 - acumulează date necesare cunoașterii individuale ale elevilor, având în vedere randamentul școlar, starea de sănătate, particularitățile psihice, trasăturile de personalitate ale acestora;
 - implică toți elevii la ora de diriginție, care nu trebuie să constituie corvoada nici pentru profesor, nici pentru elevi, prin utilizarea unor metode ca: studiul de caz, jocul de rol și activitățile pe grupe;

- acorda fiecarui elev cate o responsabilitate si urmareste modul in care acesta isi indeplineste sarcinile, evitand instalarea liderului permanent al clasei, dirigintele trebuie sa-l constientizeze si sa-i permita sa fie responsabil de propriul comportament. Sarcinile elevilor vor fi bine delimitate, iar functiile de conducere vor alterna, astfel incat fiecare elev sa primeasca diferite responsabilitati.
- Oferă un model caracterial si comportamental elevilor sai, adaptandu-si si controlandu-si permanent reactiile, atitudinile, mimica.
- Ajuta elevii sa se cunoasca reciproc prin antrenarea colectivului clasei in diverse activitati extrascolare, excursii, vizionari de spectacole, concursuri, cercuri.
- Aplica anumite chestionare cu intrebari referitoare la cunoasterea intereselor elevilor, a alegerii viitoarei profesii.
- Respecta toti elevii si nu-i umeleste, facandu-le observatii in fata intregii clase.
- Trateaza in mod diferentiat fiecare caz in parte ascultand si acordand o atentie deosebita celor relatate de elev, fiind dispus sa-si schimbe opinia atunci cand primeste argumentarea necesara.
- Formeaza deprinderi de munca intelectuala si urmareste regimul de viata al elevilor.
- Cunoaste direct pe fiecare elev prin discutii individuale.
- Observa permanent starea de sanatate fizica si mentala a elevilor, precum si dificultatile aparute in invatare si tulburarile de comportament, observa si consemneaza datele sau eventualele modificari privind evolutia conduitei elevilor in fisa de observatie a elevilor.
- Isi pregateste din timp elevii pentru fiecare ora de dirigentie si cauta metode stimulativ pentru desfasurarea acestora.
- Manifesta un comportament empatic
- Evidentiaza elevii cu rezultate deosebite si comportament exemplar
- Organizeaza periodic intruniri cu profesorii clasei, psihologul scolar si ceilalti factori importanti implicati in procesul educativ
- Controleaza zilnic catalogul clasei pentru inregistrarea absentelor, notelor elevilor si analizeaza impreuna cu acestia eventualele probleme aparute.

IN RELATIA CU FAMILIA

- Cunoaste mediul familial al elevilor vizitandu-i anuntat sau neanuntat si isi noteaza observatiile in caietul dirigintelui
- In functie de categoria in care se inregistreaza parintii elevului, interesati sau dezinteresati de tot ceea ce se intampla cu propriul copil, cooperanti, partial cooperanti, necooperanti cu scoala isi fixeaza si intretine cat mai multe discutii individuale, evitand in cazul celor cu copii problema prezentarea in plenul sedintelor a rezultatelor scolare si a absentelor.
- Initiaza si mentine o legatura stransa cu familia elevului si poarta un dialog deschis si sincer extins si in afara orelor de curs prin convorbiri telefonice, scrisori.
- Stabileste din timp si planifica tematica sedintelor si lectoratele cu parintii.
- In cazul elevilor problema se implica activ in procesul de educare a familiei ea reprezentand sursa principalelor atitudini gresite ale copiilor, familia trebuie convinsa ca numai acordand timp si atentie copilului va putea sa-l ajute sa depaseasca dificultatile aparute.

- Incearca stabilirea unei legaturi reciproce apropiate si permanente cu parintii pentru ca acestia din proprie initiativa sa contacteze dirigintele si profesorii pentru a se interesa de situatia scolara a elevului sau evenimente aparute in viata acestuia.

IN RELATIA CU SCOALA

- Isi intocmeste la timp documentele scolare :
- In cazul esecului scolar cauta cauze determinante si colaboreaza cu parintii, profesorii psihologul, medicul, directorul, fiind un intermediar intre acestia si elev

CONCLUZII

Acesta tema de o larga complexitate comporta o varietate de dezbateri, de completari si interpretari.

Sugestiile oferite de prezenta abordare nu trebuie considerate ca niste solutii stricte si inchise, ci sunt menite sa stimuleze imaginatia creativa a fiecarui diriginte in munca sa de modelare a personalitatii umane.